

UiO : Universitetet i Oslo MENNESKEVERD / BÆREKRAFT / DANNELSE / SANNHET / FRIHET / FOREDRAG / DEBATT / KONSERTER

Look to Blindern!

Lørdag 24. mai kl. 12-18. Fri entré!
www.uio.no/uio-festivalen
#uiofestivalen

OLE PAUS • INGA BOSTAD • KNUT REIERSRUD • HENRY MILNER • TORBJØRN RØE ISAKSEN • BARNEUNIVERSITET • JAN EGELAND • KETIL BJØRNSTAD • ARE KALVØ • EEPYBIRD

Venstresidas
dagsavis

Søk i Klassekampen

Søk

Forsida Innenriks Utenriks Meninger

Min Side Kundeservice Abonnement Annonser Kontakt

Onsdag 21. mai 2014

Vil investere: Karoline Marøy (f.v.), Erlend Herstad, Eivind Steig og Lise-Marie Sommerstad mener at tilbuddet fra regjeringen ødelegger for rekryttering til jordbruksmarkedet.

Av Lars Unar Størstad Vegstein (tekst) og Siv Dolmen (foto)

Mannen som i 30 år var bøndenes mektigste motstander slår alarm om regjeringens landbrukspolitikk:

Spår utradering av bøndene

FAKTA:

Bondeopprør:

- 5000 aktivister gikk ifølge Bondelaget i tog til Stortinget i protest mot statens tilbud i jordbruksforhandlingene.

- Staten tilbød bøndene en samlet inntekstvekst på 150 millioner kroner i forhandlingene, omkring ti prosent av bøndenes krav.

- I tillegg legger staten om tilskuddene slik at mer av inntektsveksten tilfaller samdrifter og andre som driver stort.

- Per Harald Grue var departementsråd i Landbruksdepartementet 1986-2009, og var på 1970-tallet Ap-politiker.

UNDERSAK:

Reiste til Stortinget for å kjempe for heimgardane

Ifølge Bondelaget demonstrerte 5000 bønder og bondevener i går

SLAKT: Per Harald Grue ledet jordbruksforhandlinger for staten i tre tiår. Han sier Listhaugs tilbud vil gi kraftig sentralisering, lavere norsk matproduksjon og svekket rekryttering.

JORDBRUKS- OPPGJØRET

– Det Listhaug legger opp til i sitt tilbud vil føre til nøyaktig det motsatte av regjeringens målsetting, sier Per Harald Grue.

Uttalelsen kunne kommet fra en av de flere tusen bøndene som i går demonstrerte utenfor Stortinget.

Men Grue er slett ingen bondeaktivist: Fra 1980 til 2009 ledet han forhandlingene med bøndene på vegne av staten.

SVENSKE TILSTANDER

Nå går han kritisk ut mot landbruksminister Sylvi Listhaug og regjeringens tilbud i jordbruksforhandlingene. Han sier tilbuddet vil få drastiske konsekvenser dersom det vedtas.

– Regjeringen klarer ikke å forklare hvordan den vil oppnå kraftig matproduksjonsøkning og unngå det som skjedde i Sverige. Der effektiviserte man veldig hurtig, akkurat slik Listhaug ønsker, og resultatet ble at alt landbruk nord for Stockholm forsvarer hurtig, sier han.

Ifølge Grue er det to hovedproblemer med regjeringens tilbud til bøndene:

INNENRIKS

LES E-AVISA

Her kan du kjøpe dagens avis og tidligere utgaver fra Buy and Read.

DAGENS LEDER

Ny Ap-leder

• Jonas Gahr Store blir leder for Arbeiderpartiet i en tid der man over hele Europa snakker om sosialdemokratiets krise. For fire år siden sa den britiske historikeren David Marquand at etterdønnene av finanskrisa og...

[Les mer »](#)

Tidligere ledere:

20. mai 2014: 16. mai 2014:

[Uforsonlig](#)

[Virksom impuls](#)

19. mai 2014: 15. mai 2014:

[Omfordeling](#)

[Motbakke](#)

[Tidligere ledere »](#)

Nettstudium i samtidslitteratur for barn og unge

■ Norsk barnebokinstitutt startar opp eit nettbasert deltidssstudium retta mot bibliotektilsette, lærarar, kritikarar og andre formidlarar.

► [nettundervisning.bannebokinstituttet.no](#)

SØKNADSFRIST: 1. JUNI

Finn oss på Facebook

Klassekampen

Liker

3292 personer liker Klassekampen.

Sosial tilleggsfunksjon for Facebook

LES I BOKMAGASINET

Festivalspesial!

framfor Stortinget. Kravet er at flertallet på Stortinget overkøyrer regjeringa sitt tilbod.

Høygaflane var polstra og krigstrommene var berre tomme maursyredunkar. Likevel, regjeringa kan prise seg lukkelege for at bøndene etter 1814 har hatt tradisjon for å arbeide politisk for sine mål. For på veg til Stortinget, med kubjøller og traktorar, kunne dei kampklare bøndene vekke assosiasjonar til bondeopprøra frå historiebøkene.

I staden for å halde gravøl for bonden, mana nestlearen i Bondelaget til kamp.

– Vi hevar oss over Sylvi og mindretallet, no går vi til Stortinget og gjev klar beskjed, sa Kristin Lansen.

Svaret frå forsamlinga var øyredøyvande rop og kubjøller. Dei som hadde med hørselsvern hadde gjort ei god investering.

I folkehavet var det mange ungdommar. Dei Klassekampen snakka med ønska å investere i heimgardane, men seier at regjeringa sin politikk gjer det vanskeleg.

Erlend Herstad (26) kjem frå eit småbruk med åtte mjølkekyr i Naustdal. I natt sat han på ein av to bussar frå Sogn og Fjordane.

– Det kan ikkje vere slik at vi risikerer å gå konkurs kvar fjerde år når det kjem ny regjering, seier Herstad.

Lise-Marie Sommerstad (23) frå Andebu, sat på ein av dei fire bussane som var sett opp frå Vestfold til Oslo i dag. Nye krav til utstyr og driftsmåte gjer at mange bruk må investere for å kunne drive vidare.

– Eg må investere 20 millionar for å gjøre dei til gardane eg har odel på drivverdige, seier ho.

Ungdommane meiner regjeringa sitt tilbod er eit slag i ansiktet til dei som vil satse.

– Med regjeringa sitt forslag er det ikkje lønsemrd i å produsere meir, fordi investeringane et opp den auka inntekta, seier Sommerstad.

Eivind Steig (19) frå Luster, krev auka investeringstønnd og leveleg løn for arbeidet.

– Hadde ikkje bøndene vore sjølvstendig næringsdrivande, ville dette blitt kalla for sosial dumping, seier Steig.

Han ønsker å kjøpe seg gard, men slik det er no trur han ikkje det blir mogleg.

Karoline Marøy (25) frå Ørsta er med for å vise politikarane at norsk mat er viktig.

– Vi må opne auga og sjå at det er eit verdival om vi vil ha norsk mat eller ikkje.

• Bøndene tilbys for lav inntektsvekst samlet sett til å kunne øke matproduksjonen.

• En allfor kraftig satsing på storskadadrift vil gjøre at rekrutteringen til jordbruket svekkes.

– Inntektsutviklingen for små og mellomstore bruk vil gå kraftig ned, og et lite mindretall får inntektsveksten. Fordi det krever så store investeringar å ta spranget opp til stordrift, vil inntektsfallet for de små gjøre at få av dem tør å satse. I en situasjon der norsk bygdeungdom har mer attraktive muligheter i andre nærlinger, vil rekrutteringsgrunnlaget forsvinne, sier Grue.

Under gårsdagens protester utenfor Stortinget gjentok landbruksminister Listhaug at hun ga bøndene et godt tilbud.

– Vi har gitt dere et godt tilbud, som er i tråd med Stortingsets målsetting og som sikrer samme nivå på inntektsøkningen som andre grupper i samfunnet, sa hun.

Grue presiserer at han mener regjeringens mål om større produksjonenheter er fornuftig.

– Problemet er dimensjoneringen. Ved å gå så dramatisk og fort fram, vil man oppnå det motsatte av hva man ønsker, sier Grue.

HISTORISK UKLART

Grue lanserte i går «Norsk landbrukspolitikk 1970 – 2010». Verket teller 900 sider, og er en personlig beretning om utviklingen av norsk landbrukspolitikk.

– Hva er spesielt med årets oppgjør?

– Dette er første gang en regjering går til Stortinget uten å klargjøre hvilken jordbrukspolitikk man egentlig skal ha i Norge. Virkemidlene er ikke konsistent med målsettingen. Regjeringens kurs må korrigeres vesentlig dersom den skal få til det den sier at den ønsker.

– Hva er det som er uavklart?

– De store linjene. Man sier at man vil ha et landbruk over hele landet, men virkemidlene legger opp til det motsatte. På samme måte er omfordelingen fra små til store bruk så kraftig at det i praksis vil være umulig for de aller, aller fleste å kunne gjøre de investeringene som må til for å øke produksjonen. Resultatet vil i stedet bli lavere produksjon, tror jeg.

– Hvem har ansvar for å klargjøre dette?

– Først og fremst regjeringspartiene. Men også partiene i opposisjonen som støtter regjeringen må klargjøre hvilken politikk de ønsker. Per i dag er det uklart, og det er uheldig.

larsv@klassekampen.no

I anledning Norsk litteraturfestival, som går av stabelen på Lillehammer denne uka, gir vi ut et spesialnummer av Bokmagasinet.

Slavenka Drakulic

Interview med årets Bjørnsonforeleser, den kroatiske forfatteren og journalisten Slavenka Drakulic.

LES I MUSIKKMAGASINET

Peter Gabriel

I anledning fredagens Oslo-konsert skriver historiker Bård Larsen om 1986-mesterverket «So».

Æ vil bare dans

Balani show: Et nytt popfenomen i Malis gater.

[HØR SPILLELISTA VÅR PÅ WIMP](#)

[FOLG OSS PÅ TWITTER](#)

SISTE FRA NTB

Fire av ti politifolk fortsatt uten våpengodkjenning

OSLO (NTB): Selv om et økende antall politifolk har tillatelse til å bruke skytevåpen, mangler fire av ti fortsatt slik godkjenning. Politidirektoratet ønsker flere politifolk med våpentillatelse.

[Les mer](#)

Tutta jobber hardt i oppkjøringen mot US Open

MOBILE, ALABAMA (NTB): Suzann Pettersen spiller LPGA-turneringen i Alabama denne uken og er godt i gang med forberedelsene til US Open som starter 19. juni.

[Les mer](#)

Frp-studenter mest villige til å jukse

OSLO (NTB): Hver fjerde student som er Frp-velger, ville ha jukset på eksamen hvis de ikke risikerte å bli tatt, ifølge en ny undersøkelse.

[Les mer](#)

Falcao klar for VM-forberedelser i Argentina

BOGOTA (NTB-REUTERS): Radamel Falcao kommer trolig til å spille i VM, for nå er det klart at han blir med på colombianernes siste VM-oppkjøring i Argentina.

[Les mer](#)

Gutt skadd i sykkelykke på Sunnmøre

STRANDA (NTB): En gutt ble sent tirsdag kveld skadd da han veltet på sykkel i Stranda kommune på Sunnmøre.

[Les mer](#)

TEMASERIER

Grunnloven

Marøy er redd for at meir import blir resultatet av regjeringa sitt tilbod.

Men demonstrasjonen vart ingen augeopnar for landbruksminister Listhaug. Då ho talte for bøndene framfor Stortinget, var ho urokkeleg. Listhaug brukte taletida på å overtide bøndene om at dei er einige om mål med ueinige om verkemiddel, men ingen rasla med kubjøllene for landbruksministeren.

frodeg@klassekampen.no

Onsdag 21. mai 2014

INNENRIKS

Tirsdag 20. mai 2014

INNENRIKS

Spår utradering av bøndene

SLAKT: Per Harald Grue ledet jordbruksforhandlinger for staten i tre tiår. Han sier Listhaugs tilbod vil gi kraftig sentralisering, lavere norsk matproduksjon og svekket rekruttering.

[Les mer »](#)

Støre skal styre med LO

MAKT: I 2001 var Jonas Gahr Støre ein av arkitektane bak høgredreiinga som førte til katastrofevalet for Ap. No skal han føre partiet tilbake til mакta – med LO i ryggen.

[Les mer »](#)

På Kanten
Den norske filosofifestivalen i Kragerø

29.5.-1.6.2014: HVA SKAL VI GJØRE?

SE HELE PROGRAMMET
PÅ WWW.PARKRANTEN.NO

ALDEBARAN PER APELSETH	THOMAS HYLAND ERIKSEN OLAV GJELSVIK	BJØRNAR MOXNES MUNCHHAUSSET/LAGUNDRØREN	SNOHETTA/ÅSVEI FREDRIK NICHOL
WINCHE ELISABETH ANITSEN INGA BOSTAD CELLULITER	LARS HALTERIKKEN CATHERINE KRØGER	HANS CHRISTIAN NES JOHAN P. OLSEN ØYVIND OLSHOLT	HELGEB SVARE ELSE WERKING BUGGE WESSELIOTFT JAN WIGG
KIM BIKENES ELLEF ELLEGÅRD TALE ELLINGSVÅG TROND BERG ERIKSEN	ANNE HILDE LALAND ANITA LEIRFALL OLAF LUNDHEIM INGMAR MELAND KAJA MELSON	GINE CORNELIA PEDERSEN INGVILL T. PLESNER KJELL RØED SYLVIA SALVESEN	KATARINA ZWILGMEYER EINAR ÖVERENGST

BILLETTER: BESTILL PÅ TLF 479 56 515
ELLER I DØRA FOR PROGRAMSTART
ELLER FØLG OSS PÅ FACEBOOK OG TWITTER

Mandag 19. mai 2014

INNENRIKS

Fredag 16. mai 2014

INNENRIKS

Tøyde FNs mandat i Libya Jubler for sammenbrudd

OPPRYKK: Norge tok bombeoppdrag andre ikke ville ha, og var med på å strekke mandatet for Natos oppdrag i

Debatten om grunnloven raser. Her kan du lese et utvalg av artikler og debattinnlegg Klassekampen har trykket om temaet i det siste.

[Les mer](#)

Neshornprisen 2013

Klassekampens kulturpris Neshornprisen går i år til kunstneren Vanessa Baird og sosiolog Rune Slagstad. Her kan du lese intervjuer med begge prisvinnerne, se juryens begrunnelse og få en oversikt over tidligere prisvinnere.

[Les mer](#)

Palestina

Klassekampens journalist Peter M. Johansen har reist rundt i Palestina og okkuperte områder. Her kan du lese artiklene fra reisen.

[Les mer](#)

Libya. Resultatet ble at Norge rykket opp en divisjon i alliansen, ifølge militære forskere.

[Les mer »](#)

ENDELIG: Bruddet i jordbruksforhandlingene gir Stortinget omsider muligheten til å ta grep om jordbrukspolitikken. Det gleder Sp-veteran Per Olaf Lundteigen.

[Les mer »](#)

Torsdag 15. mai 2014

INNENRIKS

Slik skal Norge bli blått

NY KURS: Taxfree-sprit og speedbåter stjal overskriftene, men det reviderte statsbudsjettet peker også ut retningen for de store blåblå reformene.

[Les mer »](#)

Onsdag 14. mai 2014

INNENRIKS

Siv fnyser av advarsler

ULIKT: Formuesskatter og arveavgift kan få bukt med ulikhetsksplosjon, påpeker OECD. – Vi er stolte over å ha fjernet arveavgiften, svarer finansminister Siv Jensen.

[Les mer »](#)

Tirsdag 13. mai 2014

INNENRIKS

Vil skremme somaliere

STRENGT: De blåblå bruker millioner på å fortelle somaliere om hvor streng asylpolitikk Norge har. Målet er å få ned antallet somaliske asylsøkere til Norge.

[Les mer »](#)

Mandag 12. mai 2014

INNENRIKS

Vil endre Noreg for alltid

IVRIGE: Dersom den blåblå regjeringa skal vere vellukka, må ho kunne levere reformer som ikkje blir reversert når høgresida taper makta. Resultatet kan bli store endringar i det norske samfunnet.

[Les mer »](#)

Lørdag 10. mai 2014

INNENRIKS

Raser mot PST-metoder

FØLGES: PST følger miljøet rundt det islamkritiske nettstedet Document. Redaktør Hans Rustad har vært inne til samtaler, og mener sikkerhetstjenesten forsøker å skremme islamkritikere.

[Les mer »](#)

Fredag 9. mai 2014

INNENRIKS

Krever felles front mot Kjos

BRÅK: Unio mener fagbevegelsen må stå samlet mot streikebryterei i Norwegian.

[Les mer »](#)

TV-guiden er levert av **TIMEFOR.TV**

07:30: NRK nyheter

06:55: God morgen Norge

08:25: Den syvende himmel

Sendeopphold

09:15: Jessica Fletcher

10:00: God morgen Norge

09:15: The Real Housewives of Miami

10:00: Oddasat - nyheter på samisk

10:00: Muntlig spørretime

11:40: Globe Trekker

10:05: Millionær søker kjæreste

10:15: Distriktsnyheter Østlandssendingen

11:00: NRK nyheter

12:40: Hus til salgs - oppussing

10:55: Millionær søker kjæreste

10:25: Distriktsnyheter Østfold

Ansvarlig redaktør:
Bjørgvil BraanenAdm. direktør:
Marga van der WalNettutgaven gir deg et lite utvalg fra dagens avis.
For å lese hele avisene kan du [abonnerere](#).

Sentralbord: 21 09 30 00.

E-post: klassekampen@klassekampen.no.

Besøksadresse: Grønland 4, Oslo.

Postadresse: Boks 9257 Grønland, 0134 OSLO

Alt innhold er opphavsrettlig beskyttet
© Klassekampen**KLASSEKAMPEN**